

En internationell vakthund fyller tio år

Den 5 februari 2005 bildades formellt solidaritetsnätverket Western Sahara Resource Watch (WSRW) i Bryssel. I tio år har nu internationella aktivister avslöjat företag som är inblandade i oetiska affärer i Västsahara.

WSRW började som ett solidaritetsinitiativ inriktat på att stoppa de två oljegiganterna Kerr-McGee (USA) och TotalFinaElf (Frankrike) som genomförde seismiska undersökningar i Västsahara. FN:s rättsutlåtande från 2002 poängterade att sådana undersökningar strider mot internationell lag. En omfattande WSRW-kampanj mot Kerr McGee ledde till att åtta aktieinnehavare valde att sälja sina aktier i bolaget av etiska skäl – till ett totalt värde av över 80 miljoner dollar.

Kärnan i WSRW:s budskap är att ockupationen av Västsahara kommer att fortsätta så länge Marocko tjänar på det. Det är därför som fokus ligger på att informera företag som tecknar handelsavtal med Marocko om de humanitära och politiska konsekvenserna av att bedriva handel med den illegitime representanten för territoriet. Att ingå partnerskap med Marocko undergräver FN:s insats för avkoloniseringen av Västsahara.

Idag är WSRW ett internationellt nätverk av organisationer och aktivister från mer än 40 länder. Sekretariatet i Bryssel koordinerar kampanjer och informationsarbete över nationsgränser. Sedan 2006 har huvudsyftet varit att stoppa EU:s handelsavtal med Marocko som inkluderar Västsahara. En del av dessa EU-kampanjer har varit mycket framgångsrika. 2011 var det andra gången som EU-parlamentet stoppade ett handelsavtal och troligtvis var WSRW-kampanjerna avgörande.

I omfattande rapporter som "Totally Wrong" och "A platform for Conflict" pre-

Nya Zeeland är den tredje största importören av stulen västsaharisk fosfat.
Bild: Okänd

senterar WSRW hur företag som Total AB och Kosmos Energy bedriver lagstridig oljeletning i Västsahara. Rapporten "P for Plunder" dokumenterar alla leveranser av fosfat från de ockuperade områdena de senaste åren. Som en följd av WSRW:s systematiska undersökningar av fosfatleveranserna har flera investerare, även i Sverige, svartlistat bolagen i rapporten.

Den ökade debatten kring internationell näringsverksamhet i Västsahara är en av

"Kärnan i WSRW:s budskap är att ockupationen av Västsahara kommer att fortsätta så länge Marocko tjänar på det."

WSRW:s största prestationer. Det är idag inte längre möjligt att bedriva affärsverksamhet med marockanska intressenter i Västsahara utan att väcka internationell uppmärksamhet. WSRW arbetar parallellt med västsaharierna för att skydda Västsaharas rika naturresurser. Internationella aktivister bidrar till att lyfta upp debatten på institutioner och arenor, som västsaharierna själva har betydligt mindre tillgång till.

Som ett viljestarkt, civilt initiativ har WSRW de senaste tio åren bidragit till att påverka sättet som konflikten omtalas i internationella medier. Fokus på resursplundring gör konflikten aktuell för en bredare publik och kan vara viktig för att sätta konflikten på agendan för beslutsfattare. Men det är minst lika viktigt att visa västsaharierna att de inte är ensamma i kampen för rättvisa.

Kristina Andrea Nygaard

Översättning från norska: Lena Thunberg